

# JAS

<sup>1</sup> Ami Yakubu, zher kə Yami na kə Babom Yesu Kəristi. A rəsh ni də rii bom kutl cet rop kə Isra'ila munju kan gəzan wurka gip atl gwa. A shirmi inka.

## *La'i Mbatl na Godetəne*

<sup>2</sup> Mir byari, palini bar kup kə ghol mbatl, kən ni kə zam gam gin gip godetən jen gwa,

<sup>3</sup> domici kə mom'e bomi ngəshtən gin den Yam ba diri kuri gəs gip pi bari.

<sup>4</sup> Naa də kuri gəs pi mbap gəs kə də kə ndər ni gip ngəshtən den Yami, kə hol argon da'a.

<sup>5</sup> Gon gin ni hol bobyawo, naa tə liri Yami, muntu kan na mbatl nəm baa bi munju kup lir ti gwa, ba bi ti.

<sup>6</sup> Ama muntu kan liriwo, naa tə la mbatl zami bat na ceni mbatl, domici muntu kan ra na ceni mbatlo wule zap mal ni təra, muntu itər ba bal ti de na barta gwa.

<sup>7</sup> Badər mbarəm tuwo ba tə pən den ti zam argon kar Babom Yam da'a,

<sup>8</sup> tə mən mbatl rob ni, eso ti dlər den asəm nəm gip pi bar gəs da a.

<sup>9</sup> Naa də erəm mən kopi muntu kan ba shin ti argon ni da'a pi ghol mbatl den bar las tu kan Yam ne ti gwa.

<sup>10</sup> Ama mən bar kə amo, tə bo ngetl den pali ti atli, nan ti konka wule buzən kin kə gip ləp gwa.

<sup>11</sup> Domici pət ba tli tor na mattən gəs ar kem tə konka, buzəntən gəs ba roka kan də mbuntən gəs

liika. Untuni ma mən bar kə am ba paka den təp ngeni bar kə am gəsi.

<sup>12</sup> Albarka ra den muntu dlər gip godetən gwa, tin tə dlər gip godetəniwo, ti zam batltən na rai tu kan Babom wule ti bi mən ndu'i gəs gwa.

<sup>13</sup> Tin tə te gip godetəno, ba də gon gin wule <<Yam ni ba gode ti da'a.>> Ba gode Yam na wani bar da a, Yam na gam gəs eso, tə gode murgon na wani bar da a.

<sup>14</sup> Ama mbarəm ba zam ni godetən den ndu'i bar kə mbatl gəs kan dəl ti kan ba se ti gwa.

<sup>15</sup> Ndu'i kə mbatl ni pi tu'o, ar ba gəri warwat pitəne, warwat pitən ni nar ngapo ar ba diri məshtəni.

<sup>16</sup> Mir byar gən kə ndu'i, ba kə za ni də se in da'a.

<sup>17</sup> Kup mbuni na zo bi baro, sur yam ni ba dəli, muntu ba dəl ni sur kar Bəba mən pi cirtən kə to dlom yamka, muntu kan ba zhimbəl ti wule shishidər da gwa.

<sup>18</sup> Tə pən də gəri mi təp kə ba shirəm kan dlat ni ar ra gwa, kə də mə dəm wule nyoyi kə pari gip argon ju ya pi gwa.

### *Kumi bar na Pi*

<sup>19</sup> Mir byar gən kə ndu'i, mom ni muntu, zho in ni kə kumi, bat na zhotən kə bali na zhotən kə kumi lo'e,

<sup>20</sup> domici lo kə mbarəm ba gəri ho bar ju Yam ba ndu də pi gwa da'a.

<sup>21</sup> Ra'untuwo, zani wani pitən na dasi tu ju kan ra ko-ako gwa, na ngusi gam kə nəm ni shirəm tu kan dləri gip mbatl gini, shirəm tu kan baa dəli in gwa.

**22** Ba kə dəm ni mən kumi shirəm kə Yam katl da'a, na untuwo kə se ni gam gini. Pini argon tu ar yari gwa.

**23** Kup mən kumi shirəmi ama tə kop argon tu shirəmi yari dawo, ti ni wule mbarəm tu ba zhit gam gəs gip boka gwa,

**24** nan tə zhit gam gəs tə ndarawo, ar ni tə pa məsən kandatu təra gwa.

**25** Ama mbarəm tu kan zhit zhet-zhet gip zo doka kə Yam kan ba diri zami gami, kan tə ci cina nari tə məsənika na argon tu ya kum gwa da'a, ama tin tə piwo, ti dəm mən albarka gip argon tu tə pi gwa.

**26** Gon gin ni ba shin tə mən kopi Yam ni, ama tə mani nəmi bi gəs dawo, tə se gam gəs ituwi, kopi Yam gəs ngapo katl ni.

**27** Kopi tu kan Yam gəmi ba nəm dləran na dlat ni arrowo ar ni'e, də ne am mimir ju kan ina bəba na nəna da'a, na mətli ju kan guri kan wu gip damtən gwa na dəli gamka gip warwat pitən kan ba pi den kaar atl gwa.

## 2

### *Bat na shini bom den mbarəme*

**1** Mir byari, wule mir mən ngəshtən den Babom Yesu Kəristi, muntu təp kar ti ni mi shin Yam gwa, ba kə pən ni gon den tə man gon da'a.

**2** Də wule mbarəm gon dir kəba domtən gi ni na kemi mundu kə zinariya na zo tutul dli, kan gon es muntu am ri ti kar da'a na gus lulur ri kar kəne,

**3** kən ni kə pali mbatl den mbarəm mən zo tutul dli tu kan kə wul ti'e, <<Zo ba-dəmi gin ta,>> Ama

kə wul muntu am ri ti kar da'ayi'e, <<Dlər barta ko dəm bartu kar asəm gəni,>>

**4** Kə dədfa gon den gon gip dlom gin na dəmi mən tloyi ya'ən shirəm na wani damtən ituwi diya?

**5** Kum ni, mir byar gən kə ndu'i, Ofawo, Yam ni zəzar munju nan am ri wur kar da'a den ger kə atl kup, wu dəm mən bar kə am gip ngəştən den Yam kə də Yam dəm gun gip mbatl gəzən kandatu tə wule ti bi munju ba ndu ti gwa diya?

**6** Ama kə mbur muntu kan am ri ti kar dagwa ituwi. Kə mom'e mən bar kə am ni ba dəmi in gamka diya? Wini es wu ri in cina də mən bən diya?

**7** Wini wu li bar sun kə muntu kan kən den dəmi domici gəs gwa diya?

**8** Kən ni kə kop doka kə Kəristi kan ra gip təlankur gwa'e, <<Ndu berəm dəmi gi wule gam giwo, to kə pi dlat ituwi.>>

**9** Ama kən ni kə pən den jen man jeno, kə pi warwat pitən wi, doka nəm kən ituwi.

**10** Domici muntu ba kop doka kup kan tə cen nəm kawo, tə cen wur ka hau ituwi.

**11** Yam tu kan wule <<Ba kə mur na gər gon kaari dawo,>> Ti ni es tə pa wule, <<Ba kə ri gon eka da'a.>> To, ki ni kə mur na gər gon kaari da'a ama kan kə ri gon ekawo kə dəm mən ceni doka ituwi.

**12** Den untowo, na də shirəm na mbap gin dəm wule kə mbarəm ju kan baa tloyi wur shirəm den doka kə zami gam gwa,

**13** domici tloyi shirəm tu kan na guna ger da gwani baa pii muntu kan ba shin guna ger da gwa. Ama shini guna ger tla gam kə byaltən atli.

*Ngəshtən den Yam na mbapi*

<sup>14</sup> Mir ֆyari, unun ar ba bite ine, gon ni pən den tə ra na ngəshtən den Yami, ama tə ra na mbap tu kan baa gode ngəshtən den Yam gəs da gwawu? Ngəshtən gəs den Yam tu baa dəli tiya?

<sup>15</sup> Də wule ya'i moni ko mutli na tutul dli ko fingal kə se na gəni da'a.

<sup>16</sup> Gon gin ni wul ti'e, <<Ri bom lau, kum dəmi kə zam fingali,>> Ama tə pi argon den argon tu tə hol gwa dawo, unun ar bite tiwe?

<sup>17</sup> Untuni esi, ngəshtən den Yam nan gəs bat na mbap tu kan ba gode ngəshtən den Yamiwo, məshi ni.

<sup>18</sup> Ama gon baa wule, <<Ki na ngəshtən den Yami, amo ami ra na mbapi.>> Nunem ngəshtən den Yam gi muntu kan ra na mbap da gwa, ami ngapo aa nune'i ngəshtən den Yam gən gip mbap tu api gwa.

<sup>19</sup> Kə pən tor mbatl'e Yamo nəm ni. Ar mbuni! Dun itər ma untun ar ra tor mbatl da wuri-na dədar dli.

<sup>20</sup> Ki kədləm mbarəme, se in nune'i'e ngəshtən den Yam tu kan ra na mbap dawo argon ni da'aya?

<sup>21</sup> Kə mom ni'e Yam pən ni baa gəmi Ibərahim den'e mən pitən dlat gip mbap gəs ni nan tə ta nya gəs Ishaku den ba keri bar ju diri Yam gwa diya?

<sup>22</sup> Kə shino ngəshtən den Yam gəs na mbap gəs dir nəm, kan ngəshtən den Yam gəs ba dəm dlat den argon tu tə pi gwa.

<sup>23</sup> Kan shirəm kə Yam ba dəm den, <<Ibərahim ngəsh ti den Yami, kan Yam ba pən den pitən dlat

ni,>> Kan ba la ti bi berəm kə Yami.

<sup>24</sup> Kə shin wi den'e mbarəm ba dəml ni dlat kar Yam təp kar mbap gəsi, ba'e den ngəshtən den Yam gəs ni katl da'a.

<sup>25</sup> Untuni esi, Rahab gər mən bi gəs kari tuwo, Yam pən ti den mən pitən dlat ni den argon tu tə pi kə ghundər mən zhuyi lasi, kan tə dəli wurka təp kəti gon gwa diya?

<sup>26</sup> Ar ni wule dli kan ra na ruhu dagwa məshi ni, untuni es ngəshtən den Yam kan hol mbapo məshi ni.

### 3

#### *Wani bar ju ləka ba kem də pi gwa*

<sup>1</sup> Mir byari, ba də womti gin dəm mən kulci mbarəm shirəm kə Yam da'a, kə mom'e min mən kulci mbarəmo ba tloyi mi shirəm na nari manjeni.

<sup>2</sup> Mə jilka den təp na womti. Murgon ni ba jilka gip shirəm gəs dawo, zo mbarəm ni, mən mani nəmi njwal kə dli gəs ni ma.

<sup>3</sup> Mən ni mə la zap bi də pərsi kə də tə kopi miwo, mi mani bali gəs tə pi argon tu mə ndu tə pigwa.

<sup>4</sup> Shin ni kungələn jikat male, kup na nartin gəzəni, itər ba bali wur gam de na barta, na nye heli gəlla ni ba mani dəli gəs də ri ti las tu mən dəliyi ba ndu ritən gwa.

<sup>5</sup> Untu ni es ləkawo nye heli bar ni gip dli, se kiri shirəm kar ti. Zhit ni mana, nye gam masibi nəm ni ba mani keri nari gip ləpe.

**6** Lèka ma utu ni, ar ba kem wani pitən gip njwal kə dli. Tə li mbarəmka kap, kan tə ne ti mbatl den utu, ti ngapo bom utu ni ba hor ti.

**7** Bar kə gip ləp ra na womti, ga yatli, na mən dlə'i na tu'e na bar ju kan gip mal ma ba mani bali gəzəni. Nya mbarəm ma tə mani bali gəzən den am gəsi,

**8** ama nya mbarəm gon ra kan baa mani na lèka gwa da'a. Tə shuku na dasi tu da'a, laa'i ni təra na wani un mən ri mbarəm eka.

**9** Nari ni mə dəda Ban gəmi Babom Yami, nan ti ni es mə pi byar bi, munju kan Yam pi wur gip kama gəs gwa.

**10** Na bi nəm tu ni ba dəda'i na pi bi. Ar ndari da'a.

**11** Ger mal nəm baa dəli njeti na dasi mala?

**12** Mir byari, kin turum ba mani gəri mimir imbəra ko də kin zhinndu gəri nyen turuma? Ar ba pi da'a, untu ni es ba zam njeti mal gip dasi ger mal da'a.

### *Bobyā gəsi rop*

**13** Wo ni'e mən bobya na momi bar tu Yam ba ndu tə momgwa gip kəne? Na tə nune untu təp kə ba mbuni dəmi gəsi, na mbap kə pali gam gəs argon ni da'a kan ba zam kar bobya gwa.

**14** Ama kən ni na ghuve narka na ndu'i gam tor mbatlo, ba kə boni ngetl na ri ko kə nge ge shirəmi da'a.

**15** Bobyayi muntuwo sur yam ni ar dəl da'a, kə atl ni, kə Ruhu kə Yam ni da'a, ama kə gun dun itər ni.

**16** Las tu ghuve na ndu'i gam rawo, lasi ni ba zam tli mbatl na kup wani pitəne.

<sup>17</sup> Ama bobya kan dəl sur yamo, kə nəm dləran ni an ra, mən ndu'i dəmi zhəlili, tə dam ti den jeni, mən bi gam ni, dər-dər ni təra na shini guna'i, mən gəri ho mimir ni, mən ndu'i gam ni da'a na mən pi bar na mbatl nəm.

<sup>18</sup> Mən dəri dəmi zhəlili ni ba kem jen wu dəm mən pitən dlat domici jen ba kulci den dəmi gəsi.

## 4

### *Bi ni Yam gam gini*

<sup>1</sup> Unun ba dəri dlan na nyititi wultən gip dlom ginu? Ndu'i bar gin ni ba dəri in dlan gip mbatl diya?

<sup>2</sup> Kə ndu bari ama kə zam da'a. Kə ri jen eka den ndu'i bar kə jeni, ama kə zam argon tu kə ndu gwa da'a. Kə tli yar ya'ən gam na dlanye. Kə zam da'a, domici kə liri Yam da'a.

<sup>3</sup> Kən ni kə liri ma, kə zam da'a, domici kə liri na dasi tu'e, kə də kə jılıka den kumi dədəm gi ni.

<sup>4</sup> Kən jebər bi təpe, kə mon ni'e bali berəm na bar kə atlo gapa na Yam ni diya? Kup murgon tu ba ndu bar kə atlo tə dəm mən gapa na Yam ituwi.

<sup>5</sup> Kə kum wule katlı ni shirəm kə Yam ba kulci den'e Yam na ghuve den mi den ruhu tukan tə la gip mi gwa diya?

<sup>6</sup> Ama tə ne mi ni amra hoyi. Ar ni kem shirəm kə Yam yari'e,

<<Yam ba shin bes kə mən gibər gami kan tə pi zo bar muntu kan pali gam gəs argon ni dagwa.>>

<sup>7</sup> Ra untuwo, bi ni gam gin Yami. Dləri ni Shetan gun dun itəri, ti kətəri ine.

<sup>8</sup> Nənəra kosak na Yami, tə ma ti nəra kosak nan kəne. Mən warwat pitəne, ho ni am ginka. Də mbatl gin nəra dərən kən mən mbatl rob.

<sup>9</sup> Dam kən ni, pi ni dun mbatl kə kul ni. Pali ni gyatl gin ar dəm dun mbatl, kan də ghol mbatl gin pal dun mbatl.

<sup>10</sup> Mom ni'e kən ni gəs də Babomi, ti dəda kəne.

<sup>11</sup> Mir byari, yari ni məgən shirəm ya'ən da'a. Muntu kan yari məgən shirəm den esi ko tə tloyi ti shirəmo, tə pi ni doka məgən pitən na tloyi ti shirəmi. Kən ni kə tloyi shirəm dokawo, kən mən kopi gəs ni da'a, ama kən mən tloyi ti shirəm ni.

<sup>12</sup> Muntu ba bi dokawo nəm ni, ti ni'e mən tloyi shirəmi, muntu ba mani dəli mbarəm ko tə hukunte ti gwa. Ama wo ni'e ki kan ki tloyi ya'i shirəm gwawu?

### *Be ngetl den gəni*

<sup>13</sup> Ba kum ni kən mən wultən'e, <<Se ko gənəwo mi ri bən kən ko bən ta, mə pi sheti ghon nəm barta, mə pi ta wuri na wurika na zami dene.>>

<sup>14</sup> Imnu, kə mon argon tu baa pi gəni gwa da'a. Imnu ge mbatl gin rawe? Wule kutu-kutu ni ar ra den kari njemo se ar jilka.

<sup>15</sup> Ar mbun mani kə wule, <<Babom Yam ni ndu'o, mi dəm mə pi mənkən na mənta.>>

<sup>16</sup> Kandatu ar rawo, kin den be ngetl na hori icin den bar ju kə ri kə pi gwa. Kup be ngetl juwo, wani pitən ni.

<sup>17</sup> Ra untuwo, kup murgon tu mom argon tu hoyi kə pi ni kan tə pi dawo, tə pi warwat pitənwi.

**5***Dəli kəm mən bar kə ame*

<sup>1</sup> Kum ni, kən mən bar kə ame, kul ni na zupi ambi den kumi dli tu kan baa zam kən gwa.

<sup>2</sup> Bar kə am gino mo'i ni! Tutul dli gin ngapo ci kə ghughur ni.

<sup>3</sup> Zənariya gin na azurpa gino ar rus kawi. Rustən gəzən baa dəm halama den kəne, ar baa ci tlu kə dli gin wule utu. Kə nəra na bar na womti gip muri jin ar ri patən kə bari!

<sup>4</sup> Shin ni! Nge batli mən mbap den kən gin den kulu den kəne. Kulu kə mən rəshi kəniwo ar su kəm də Babom mən Nartən wi.

<sup>5</sup> Kə pi dəmi kə kumi dədəm na kumi təmi wi. Keti gam gin ni kən deni ar ri pət mboshi gini.

<sup>6</sup> Kə tloyi wur shirəm na ri e mbarəm ju pi in argon dagwa.

*Bali mbatl dlom gam gip kumi dli*

<sup>7</sup> Mir byari, untuwo bal ni mbatl dlom gam ar ri pət paltən kə Babom Yesu. Untu ni mən kori bar ba la mbatl den zami bar kə kəne, təra na ə'a'i mbatl dlom gam kə tə shin ghon lurpi na kə tlon bari.

<sup>8</sup> Kən ma bani mbatl dlom gami, kə dləri ni mbatl gəni, domici pət paltən kə Babom rawi kosak.

<sup>9</sup> Mir byari, ba kə dəmi ni ya'ən na nyititi shirəm da'a bise də tloyi in shirəmi. Mən tloyi shirəm ra dlor bədlabəni!

<sup>10</sup> Mir byari, shin ni mən kumi dli na ə'a'i mbatl dlom gam kə ga mən yari shirəm gip sun kə Babom Yami.

<sup>11</sup> Kandatu kə mom gwa, mə shin den munju kan bal mbatl dлом gamo mən ghol mbatl ni. Kə kum ba'i mbatl dлом gam tu kan Ayuba pi gwa, kə pa shin kandatu Babom ne ti am ragwa. Babomo laa'i ni təra na kumi guna'i na pi bar na guna gere.

<sup>12</sup> Mir ֆyari, bar argon tu a ndu kə momo ar ni'e, ba kə boni am atl, na atl ko na yam ko na argon da'a. Naa də <<aan,>> Gin dəm aan, <<o'o>> Ngapo o'o. Ar ni man untuwo baa tloyi in shirəmi.

### *Shirəm kə ngəshtən den Yami*

<sup>13</sup> Argon ba ghun ni gongina? Na tə shirəm na Yami. Gon gin nəra es den ghol mbatla? Na tə wuli kon dəda Yami.

<sup>14</sup> Gon gin ra es den kumi dliya? Na tə la bi kiri kə domtən kə mən kopı wu shirəm na Yam na bərke mir den ti na sun kə Babomi.

<sup>15</sup> Shirəm na Yam kə mən ngəshtən den ti ba warke ti. Babom ba tli ti yami. Tin tə pi warwat pitən ma, Yam ba ho'i təka.

<sup>16</sup> Ra'untuwo, yarini ya'en warwat pitən gini, kə shirəm ni na Yam den ya'əni, ti warke ine. Shirəm na Yam kə mən zo mbatl ra na pi bar gip mbap gəsi.

<sup>17</sup> Iliyawo, nya mbarəm ni wule mi. Nan tə kur gəs den shirəm na Yam ba də ghon nda dawo, ar ri kar shati ghon myakan na kyar mukka ghon nda gip atl da'a.

<sup>18</sup> Tə pa shirəm na Yami kan yam ba bi ghone, kan atl ba bi barkəci.

<sup>19</sup> Mir ֆyari, gon gin ni za təp kə Babom ka, kan gon gin ba pali ti den təpo,

20 mom ni'e muntu kan pali mən warwat pitən  
den təp jiltən gəs kawo, tə dəli ti bi də məshtənwi,  
tə pi təp kə ho'i womti warwat pitən gəska ituwi.

## Zul

### The New Testament in the Polci language of Nigeria: Zul

copyright © 2023 Seed Company in collaboration with Language Developers and Bible Translators Association

Language: (Polci)

Contributor: The Seed Company

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-03

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 3 Jul 2025 from source files dated 3 Jul 2025

966ae514-e466-5db9-a2c4-48a0e108d406